

משטחי פריחה של סתונית היורה בקיבוץ יסעור - היפים בישראל!?

גדעון סגלי, קיבוץ מצובה - segalig@gmail.com

נוגה ראובן, מנות - nogareuven@gmail.com

אבי שמידע - avi.shmida@gmail.com

11.11.2017

תקציר: בעקבות שני פרקי הגשם הגדולים שירדו במישור החוף בצפון הארץ נמצאת עתה **סתונית היורה** *Colchicum stevenii* בשיא הפריחה. ב- 11.11.2017 הפנו אותנו חברים לעבר ה"גבעה הלבנה" הנמצאת בפאתי צפון מערב של קיבוץ יסעור בעמק עכו. במקום פורחים משטחי סתוניות אשר טרם ראינו כמוהם בישראל.

=====

בעקבות שני פרקי הגשם הגדולים שירדו במישור החוף בצפון הארץ נמצאת עתה **סתונית היורה** *Colchicum stevenii* בשיא הפריחה. ב- 11.11.2017 הפנו אותנו חברים לעבר ה"גבעה הלבנה" הנמצאת בפאתי צפון מערב של קיבוץ יסעור בעמק עכו. במקום פורחים משטחי סתוניות אשר טרם ראינו כמוהם בישראל.

משטחי פריחה של סתונית היורה. צילם: גדעון סגלי ©
להגדלה - לחצו על התמונות

סתונית היורה היא המין השכיח ביותר של סתונית בארצנו. רוב האוכלוסיות מתחילות לפרוח ללא עלים לאחר פרק גשם שבו יורדים יותר מ-3 מ"מ, בסוף ספטמבר ובאוקטובר. ככל שהעונה מתאחרת, גם עובי גשם יותר קטן יביא להופעת הפריחה. כל פרט של סתונית מוציא 1-5 פרחים, תלוי בגודל הפקעת והעלים מציצים לקראת סוף הפריחה. מין זה גדל לרוב בקרקעות רדודות ובכיסי סלעים ועל גבי משטחי נארי. אונות עטיף הפרח צרות וששת המאבקים צהובים (לעומת מין ה**סתונית** מקפריסין *Colchicum pusillum* שהיא מין ויקרי **לס.היורה** עם מאבקים כהים). מעניין כי הפרחים האחרונים בסדר הפריחה חסרי עמודי עלי כלומר מתפקדים אך ורק כזכרים, תופעה שכיחה בפרחים של מיני צמחים אחרים (כגון צלף, באשן, דגניים רבים).

צבע הפרחים, בדומה לזה של **רקפת מצויה**, נובע חלקו מתכונה גנטית וחלקו מתנאי הסביבה. רוב סתוניות היורה ורודות אך בתוך אותה אוכלוסיה אפשר למצוא פרטים לבנים ופרטים עשירי צבע ורוד עמוק (ראו בתמונות).

צבעים שונים בפרחי סתונית היורה. צילם: גדעון סגלי ©
להגדלה - לחצו על התמונות

מדוע נוצרו משטחי הפריחה הנהדרים דווקא בגבעה הנמוכה בפינת קיבוץ יסעור? איננו יודעים! הקרקע הרדודה על גבי שכבת גיר היא בית-גידול נוח ל**סתונית היורה**. יתכן שנמלת הקציר השכיחה במקום עוזרת להפיץ את הזרעים המצוידים בגופיף שומן מיוחד (אלאיוזום); הנמלים אוכלות רק את האלאיוזום ואינן פוגעות בזרעים ומפיצות את הזרעים למרחקים קרובים.

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: סגלי ג ראובן נ ושמידע א 2017 משטחי פריחה של סתונית היורה *Colchicum stevenii* בקיבוץ יסעור - היפים בישראל?!; חדשות בוטיות, כתב-עת "כלנית" מספר 4.

[משטחי פריחה של סתונית היורה *Colchicum stevenii* בקיבוץ יסעור - היפים בישראל!?](#)

=====